(Nro. 137.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 69. 17. Czerwca 1822.

Wiadomości kraiowe.

Kurs Wiedeński z d. 7go Czerwca: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 78 9/16.— Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. 120 3/8.— Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez łosy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 98 7/16.— Certyfikaty na pożyczkę z r 1821, za 100 ZR. w M. K. 98 1/2.— Kurs na Augszburg za 100 Kurr. — Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 250. — Akcyie bankowe, iedna po 744 4/5 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Portugaliia i Brazyliia.

Lista giełdy Hamburskiey, udziela następuiącego listu z Bahia z dnia 25go Lutego względem rozruchów Bahiyskich w gazecie naszey krotnie wzmiankowanych które w połowie miesiąca Lutego wydarzyły się: »Od dawna już okazywała się niechęć między Brazyliyczykami i Portugalczykami, do których łączyli się kreole, mulaci i wolni negrowie (niewolników obie strony w zupełney utrzymuią spokoyności, ta bowiem dla obu nader iest ważna). Stany utworzyły urząd Jenerała dos Armos, któren obiąć miał naczelne dowództwo nad woyskami Portugalskiemi i Brazyliyskiemi podzielonemi na pułki osobne. Tym czasem mianowano na ten stopień Brazyliyczyka, Manuela Pedro; lecz zeszłego tygodnia przyszedł z Portugalii patent dla Portugalczyka Don Ignacio Luis Madeira e Mello, który był tutay Pułkownikiem walecznego pułku Nro. 12. Officérowie Portugalscy złożyli mu z radością swoie powinszowanie w Sobotę d. 16. Lutego; gdy tymczasem druga strona, 2 razy tak silna, maiąc prócz tego warowny zamek w swey mocy, uznać go żadnym sposobem nie chciała i albo Manuela Pedro zatrzymać, albo na los bitwy zdać się, postanowiła. Niedziela zeszła na przygotowaniach. W Poniedziałek umknęło wiele rodzin, a wszystkie okręty zapełnione były cudzoziemcami i pieniędzmi. W dzień zastrzelono kilku żołnierzy z przedniey straży. Z Poniedziałku na Wtorek trwały żwawe utarczki między przedniemi strażami, dóm nasz znaydował się własnie między walczącymi; iednakowo mieliśmy z naszéy strony Europeyczyków, którzy się tak zachowali, iak na walecznych żołnierzy przystoi. We Wtorek d. 19. natarli Brazyliyczykowie na Portugalczyków; zawzięta wszczęła się walka; wszakże po 3 godzinnéy bitwie Brazyliyczykowie cofnąć się musieli straciwszy wielu w niewolę wziętych, z któremi przecież dobrze się obchodzono. Ponieważ niebezpiecznie zdawało się, uderzyć natychmiast na zamek, obrócili tym czasem siłę swoię Portugalczykowie na szaniec przedmostowy który 6 dział broniło. Zdobyli go nażeżonym bagnetem, przyczém wielu Brazyliyczyków poległo; reszta schroniła się do zamku i pobliskiego klasztoru. 20. rano uderzono na klasztor: zakonnice biegały załamuiąc ręce, z których trzy zostały zabite; wszystko dostało się w moc Portugalczyków, nie stawało im tylko zamku; lecz osada szturmu nie oczekiwała: szeregowi poprzeskakiwali mury dla schronienia się w głąb kraiu, a nazaiutrz rano Portugalczykowie zaięli zamek w spokoyności.

Hiszpaniia.

Goniec Andałuzyyski przywiózł d. 14. Maia wiadomość do Madrytu, iż świeżo utworzona banda nienkontentowanych wtargnęła do Mediny; przeciwko którey milicyie z Puerto Real i gmin pobliższych wyruszyć musiały. 26 Officérów pułku St. Martial w Xeres na załodze będący, uięli broń za zezwoleniem swoich dowódzców, by połączywszy się z milicyią z Puerto Real, w oddziale tym służyć za szeregowych. Inna banda nienkontentowanych pod dowództwem iednego członka tak zwanéy Junty apostolskiey, okazała się w prowincyi dawney Tuy; składa się ona z Portugalczyków i Hiszpanów. Naczelnik polityczny w Vigo stanął na czele załogi i dla ścigania ich udał się w spieszny pochód.

Echo du Midi (Echo połudnowe) zapewnia, iż cała prawie Katalonia powstała przeciw systematowi konstytucyynemu. Do-

nosiciel Barcelonski zdąie się co do téy wiadomości zgadzać z Korrespondentem Echa: »Cała prawie prowincyia, powiada ón, iest polem bitwy; zapowiedziany plan powszechnego spisku coraz się więcéy rozwiia, a w innych prowincyiach obawiamy się ieszcze więcéy niepokoiących wypadków.«

Z Baionny d. 8. Maia. — Rozszérzone tu pismo Hiszpańskie: »Manifest przyiaciół Monarchii do Narodu Hiszpańskiego, do obcych Ludów i ich Panuiących«, naymocniéy przeciw Stanom i Konstytucyi powstaie. Między innémi wyraża: »Stany, które wystawiały sobie, iż uratuią Oyczyznę, w naywiększą wtrąciły ią przepaść: »wszystkie klęski, które dotknęły Hiszpaniią, »są skutkiem nieszczęsnéy nowéy Konstytucyi. »Niczém iest, co niegdy Hiszpaniia przez »wiarołomność Napoleona ucierpiała, względem tego, co iéy Riego, ten nowy Attila, »w Kadyxie przygotował. Hiszpaniia tak »dalece iest poniżoną, iż obrzydli zbrodniarze, »których w każdym innym kraiu szubienica byłaby udziałem, tu iako bohatyrowie są wielbionémi. Świętey nawet Stolicy Rzymskiéy »odcięto należytość za dyspensy i inne duchowne »łaski! — Człowiek nie iest zrodzony do wolności i niepodległości, i okrutną iest zbrodnią »chcieć w niewiadomy lud wmówić, iż istnieć »może w wolności i niepodległości; gdyż człowiek rodzi się tylko, aby sam w sobie świat składał (w klasztorze), albo by żył w społeczności »sobie podobnych; ale w żadnym z tych dwóch »przypadków nie może bydź wolnym i niepodległym. Zgromadzenie ludzi, które samowładną moc wykonywa, nie iest niczém więcéy, iak tylko od ciągle niestałéy woli mnóstwa zawisłym niewolnikiem. — Kościół nie »może ostać się bez sług swoich, a ci z dziesięcin tylko utrzymywać się przystoynie mogą. — Król zaprzysiągł wprawdzie Konstytucyię, ale przysięga ta obowięzywać go niepowinna, ponieważ była wymuszoną, i obwiniać go o nią nie można.« — Tu zwraca autor tego pisma mowę swoią do Monarchów Europeyskich i wzywa ich, aby ratowali udręczonego Króla i przywrócili w Hiszpanii mocą oręża dawny porządek rzeczy, i t. d.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

— *Z Londynu d. 18. Maia.* —

Na posiedzeniu w Izbie Niższéy z d. 14. b. m. Pan Warre odłożył do poźnieyszego czasu wniosek względem utrzymania Posła przy Rządzie Szwaycarskim; chciał bowiem zaczekać na wniosek Pana Lennard, tyczący się zmnieyszenia płacy wszystkim Posłom Angielskim. Pan Lennard w długiey mowie porównywał dawnieysze pensyie Posłów z teraźnieyszemi i radził ustanowić Kommissyią do rozpoznania, czyliby nie można zaprowadzić potrzebney oszczędności? Odpowiedziano mu, iż pensyia Posłów nie wystarczą na wydatki, iakie dla utrzymania honoru narodowego ponosić muszą i często prywatny swóy maiątek nadwerężaią. W końcu odrzucono wniosek iego większością 247 kresek przeciwko 141. — Podobnego losu doznał nazaiutrz wniosek Pana Warre względem Posła w Szwaycaryi.

Dnia 17. b. m. przeczytano petycyią kupców Londyńskich przeciwko wolności handlu w Indyiach zachodnich. Uczynili zapytanie: czyli osady maią bydź uwolnione od obowiązków względem Anglii, a Angliia ma samo dopełniać swoich względem osad? (Toż zapytanie poprzedziło uznanie niepodległości Zjednoczonych Stanów półnócney Ameryki.) — Pan Wortley złożył petycyią właścicieli rękodzielni wełnianych o odmianę dotycheczasowey opłaty od wełny. — Przeczytano trzeci raz bil Pana Canning względem przypuszczenia Parów Katolickich do Izby Wyższéy. Pan Lethbridge zakończył głos swóy tém słowem Amen i dziękował Bogu, iż Konstytucyia Angielska ieszcze się utrzymuie, życząc aby daléy tak było.

Z Londynu d. 21. Maia. — Monarcha pracował wczoray z Xiążęciem York w okolicznościach woyskowych, a potém dał posłuchanie Margrabiemu Londonderry (Lord Castlereagh).

Tuteysi Posłowie zagraniczni odwiedzili przybyłego Xiążęcia Duńskiego Chrystyana i małżonkę iego. Margrabia Londonderry złożył mu potém uszanowanie swoie. Wczoray był wspomniony Xiążę z małżonką swoią na obiedzie u Xiążęcia Wellingtona, a wieczorem na teatrze Drurylane.

Z mowy Margrabiego Londonderry (Lord Castlereagh), mianey niedawno w Izbie Niższéy (pisze Gazeta Berlińska) wnoszą, iż rok 1822 zeydzie na układach i że w ciągu iego ieszcze nie wybuchnie woyna. Wszędzie brakuie pieniędzy na nią i kredytu. Do tego przydać należy obawę zayść mogących nieprzewidzianych wypadków.

Z Londynu d. 24. Maia. — Xiążę Duński Chrystyan był wczoray z małżonką swoią u Króla naszego.

Gdy Król nasz wracał niedawno z teatru Coventgarden, kilku hultaiów ośmieliło się sykać, a nawet lżyć Monarchę. Jeden z nich, czeladnik siedlarski, został osadzony w więzieniu, zkąd po surowem napomnieniu wrócił do oyca, który za poprawę iego zaręczył.

Spodziewamy się tu przybycia Posła Tureckiego z podarunkami.

W tych dniach przybył tu Pułkownik Barriet, Konsul Angielski przy rządzie Zjednoczonych Stanów północney Ameryki i natychmiast udał się do wydziału interessów zagranicznych.

Zbiera się ciągle w Anglii i Irlandyi składka dla nieszczęśliwych Irlandczyków. W zeszłą Niedzielę po odprawionem nabożeństwie w kaplicy Posła Sardyńskiego, zebrano tym celem 120 funtów szterlingów (1200 ZR.)

Francyia.

Z Paryża d. 18. *Maia.* — Bawiący tu Deputowani zostali iuż wezwani, aby d. 4. Czerwca byli na otwarciu posiedzenia Izby.

W bliskości bibliioteki Mazariniego, gdzie się odprawiło zgromadzenie obiórcze 5go okręgu tuteyszey stolicy, chciano znowu onegday zaburzyć spokoyność. Adwokat, nazwiskiem Delasserre, miał mowę do obywateli, wzywaiąc ich do dania kresek na Liberalistów. Nie mogła tego znieść policyia i poymawszy Pana Delasserre, który nie słuchał iey napomnień, zaprowadziła do Prefektury. (Dzienniki liberalne twierdzą, iż Pan Delasserre rozdawał tylko listę kandydatów konstytucyynych, co się prawu nie sprzeciwia, i że iuż został uwolniony). — W 4tym okręgu; dway obywatele, Besson i Delessert stanęli za krzesłem Prezesa, chcąc dawać baczność na liczenie kresek. Rozgniewany o to Prezes, zawołał straży i przymusił ich do zaniechania zamysłu.

Pan Chignard, obrońca prawny municypalności i Pan Noel, który 15 lat był Notaryiuszem mieyskim, utracili urząd, z powodu (iak Kuryier twierdzi) iż rachowali kreski w okręgach swoich. Podobnego losu doznał Pan Delamothe, Inspektor miar i wag, oraz Pan Poiferre de Cere, Prefekt Departamentu Severn.

14stoletnia Turczynka, którą były Kapitan ułanów Persat podczas rzezi w Tripolizzy ocalił i przywiózł z sobą do Marsylii, iest córką Agi Londari z Morei.

Z Paryża dnia 22. *Maia.* — Wczoray po Mszy, nadzwyczayny Poseł Angielski oddał Królowi na prywatnem posłuchaniu odpowiedź Monarchy swego na list donoszący o odwołaniu Xiążęcia Decazes z urzędu Posła Francuzkiego przy Dworze Londyńskim. Wprowadzono potem Barona Binder, który w niebytności Posła, został mianowany sprawuiącym interessa Austryiackie w tuteyszey Stolicy. Dał oraz Król posłuchanie Marszałkowi Soult, Jenerałowi Porucznikowi Hrabiemu Bordesoult i t. d.

Z powodu ostatnich rozruchów podczas wyborów Departamentowych w Lugdunie uwięziono 25 ludzi. Na zgromadzeniu Departamentowem nie przerwano porządku, chociaż się o to kilku młodzieńców pokusiło. Przylepili buntownicze kartki na rogach ulic, wydawali okrzyki: »Niech żyie Cesarz!« i nawet śpiewali sławny marsz Marsylski. Napastowali oraz kilku żołnierzy stoiących na straży.

Onegday pochowano tu z wielką okazałością ciało zmarłego Xiążęcia Richelieu w kościele Wniebowzięcia Panny Maryi. Xiążę Talleyrand, Ministrowie, Posłowie zagraniczni, Marszałkowie, Parowie, Deputowani, Prałaci, Xięża z rozmaitych parafiy i wybrani w Deputacyi członkowie Akademii Francuzkiey, należeli do orszaku pogrzebowego.

Odbieramy z różnych stron wiadomość, iż kilka pułków stoiących na osadzie w twierdzach Departamentów du Nord, Mozy i Ardennes, odebrało rozkaz udania się do południowey Francyi. Pułk liniiowy z Sedan ciągnie iuż do Tulonu.

Od kilku dni ustały pożary w Departamentach pochodzące z podpalenia.

Zjednoczone Niderlandy.

Jéy Królewicowska Mość Xiężna Oranii powiła szczęśliwie na d. 21. Maia o pół do 11. syna w zamku Söstdyk.

Królestwo Oboiey Sycylii.

Na mocy nowego Królewskiego rozporządzenia powinien każdy przybyły do Neapolu cudzoziemiec meldować się w przeciągu 24 godzin u Ministra albo u Posła swoiego narodu, w przeciągu zaś drugich 24 godzin powinien się zgłosić do Inspektora kwatyrunków i otrzymać od niego kartkę zezwalaiącą na dalszy pobyt w tem mieście. Jeneralny Kommissarz Policyi zalecił podrzednym Kommissarzom Stolicy scisłe wykonywanie tego rozkazu.

Sąd woienny w Sycylii wydał wyrok przeciw rokoszanom z Boccadifalco, któ-

rzy 14. Kwietnia czterech Austryiackich huzarów poranili. Z tych ieden, co śmiertelnie ranił kaprala od huzarów, został na śmierć skazany, a ta kara natychmiast po spełnioney zbrodni wykonaną była. Kryminalny proces Meccia i iego wspólników rozpoczął się iuż w tymże samym Sądzie. — Neapolitańska eskadra i Austryiacka flotilla krążą nieustannie po brzegach Kalabryi i Sycylii. Na ostatniey panuie zupełna spokoyność.

Sąd woienny skazał na śmierć wszystkich do sprzysiężnia należącvch członków w Laurenzanie (w Bazylikacie.) Wszelako Król Ferdynand, tylko na dwóch kazał wypełnić ten wyrok, innych ukarał więzieniem, a znowu innych wygnaniem.

Niemcy.

Od brzegów Menu z d. 25. Maia. — Na taynem posiedzeniem Izby Deputowanych Bawarskich d. 20. b. m. postanowiono podać do Rządu prosbę o użycie wszelkich środków dla zapewnienia handlu kraiowego od uszczerbku z powodu urządzeń celnych zagranicznych i o upoważnienie Ministra Skarbu, aby przystąpił do związku handlowego Darmstadzkiego a na przyszłe posiedzenie podał stosowne odmiany w opłacie cła. Na przypadek zaś, gdyby ztąd okazał się niedobór w dochodach celnych, wspomniony Minister będzie mógł pożyczyć brakuiącą ilość. Przyięto nakoniec wniosek Pana Köster względem patryiotycznego towarzystwa obowuiązego się nie używać płodów i wyrobków zagranicznych. Dnia 22 i 23 b. m. odbywały się dalsze obrady o potrzebie oszczędności w wydatkach Skarbowych. Dziś ukończą się posiedzenia Seymu Bawarskiego.

W Izbie Deputowanych Badeńskich P. Duttlinger popierał d. 14. b. m. swóy wniosek względem odłączenia sądowości od Administracyi i publicznego wprowadzenia spraw w Sądach. P. Knapp radził użyć niezwłocznie środków, aby Sędziowie grzeczniey się obchodzili z ludem, bo często po grubiiańsku uwłaczaią przystoyności i grzeczności. Kommissarz Rządowy Lieberstein oświadczył, iż publiczne wprowadzanie spraw wstrzymać wypada do przeięcia xięgi praw na przyszłem posiedzeniu. Postanowiła Izba odesłać ten wniosek do osobney Kommissyi.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 26. Maia.* —
Dyrekcyia Jeneralna poczt Królestwa Polskiego ogłosiła, co następuie: »Znayduiąc niestosownem otwieranie po pocztamtach i stacyiach pocztowych listów niewykupionych i do mieysca zkąd wyszły wracaiących się, chcąc oraz zapobiedź nadużyciom, iakieby w tey mierze zachodzić mogły, uwiadamia publiczność, iż otwieranie listów niewykupionych, celem przekonania się o oddawcy i ściągnięcia, stosownie do Postanowienia Organicznego Pocztowego, przez Xięcia Namiestnika Królewskiego pod d. 8. Lipca 1817. r. zatwierdzonego, mianowicie podług Artykułu 27. Tytułu II. Części II. obiętego, należnego od niego portorii, wszystkim pocztamtom i stacyiom pocztowym zakazanem zostało. Listy takowe przesyłane będą do Dyrekcyi, gdzie przez wyznaczone do tego osoby, otwierane i z zapisaniem nazwiska oddawcy, urzędom pocztowym dla ściągnięcia przypadaiącego portorii, zwracane zostaną. Ktoby zaś i tego otwierania uniknąć chciał, zechce zastosować się do przepisów postanowienia organicznego pocztowego z d. 8. Lipca 1817 r. w Części II. Tyt. II. i Art. 27. obiętych, podług których, skoro na kopercie imie i nazwisko swoie oraz mieszkanie zapisze, list iego, gdyby podług adresu wręczonym bydź nie mógł, nienaruszony, zwrócony mu będzie.

Rada Obywatelska Woiewództwa Mazowieckiego ogłosiła wezwanie, aby stosownie do Postanowienia Xięcia Namiestnika, Urzędnicy chcący i powinni bydź umieszczeni w księdze Obywatelskiey, na posiedzeniu teyże Rady w dniu 15. Października r. b. to uskutecznili. — Również ta Rada doniosła, iż nowe księgi obywatelskie zostaną urządzone, do których szanowni Obywatele wpisywani będą, z dowodami Szlachectwa.

Kraków.

Z Krakowa dnia 7. Czerwca. — Dziś między godziną 1. i 2gą południową przeiechał tędy powrotem z Petersbuga do Wiednia JW. Hrabia Tatiszew, nadzwyczayny Pełnomocnik Rossyi.

Od kilku dni znayduią się tu missyionarze z Pruss przybyli, członkowie znanego z pism publicznych Towarzystwa, którego iest zamiarem, nawracać Izraelitów na wiarę Chrześciańską. Stoią w hotelu Knotza na ulicy S. Jana.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Fillera.